

217 . Vadu Săpat | Comuna: Fântânele | Județ: Prahova | Punct: Budureasca 4 N - Puțul Tătarului | Anul: 2000

Anul: 2000

Cod RAN: 133321.03

Perioade: Protoistorie, Evul Mediu

Epoci: La Tène, Epoca medievală timpurie

Tipuri sit: locuire

Categorii sit: Domestic, Neatribuit

Autori: Bogdan Ciupercă, Claudia Dumitrescu, Marinela Peneș

Instituții: Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova, Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova, Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova

Raport

Din ansamblul celor 31 de arheosituri existente pe teritoriul Rezervației arheologice Budureasca, un interes deosebit îl reprezintă prin diversitatea, complexitatea și importanța vestigiilor sale, situl, aflat pe terasa înaltă a pârâului Budureasca, cu toponimul specific "Puțul Tătarului" și indicativul Budureasca 4. Săpăturile arheologice sistematice derulate aici, în campania 2000, au urmărit completarea informațiilor privind habitatul străromânesc din centrul meșteșugăresc de tip Ipotești - Căndești, sec. V - VII p. Chr.

În acest scop s-au practicat următoarele casete: cas. 25, aferentă S I: 1,5 x 10 m, 2 x 4 m, - 1,35 m; cas. 23, aferentă S V: 1,5 x 10 m, - 2,65; cas. 19, aferentă S. III: 1,5 x 10 m, -2,15 m.

Alunecările de teren din perimetrul rezervației au impus intervenții de salvare pe terasa înaltă de pe malul stâng al pârâului Budureasca, cu toponimul specific "La Hula" și indicativul Budureasca 7. Aici ruptura malului și a drumului ce secționează situl, au relevat existența unor complexe imperios necesar a fi salvate, scop în care s-au practicat următoarele casete: cas. 1: 1,5 x 10 m, cu lărgire de 2 x 3 m, - 1,60 m; cas. 2: 3 x 10 m, - 1,10 m.

Bordeiul 35. A fost surprins în cas. 25, S. I, C. 2 - 4, la -0,5 m față de nivelul actual de călcare. Bordeiul aparține stratului Ipotești - Căndești II, humus deschis la culoare cu aport granular nisipos și se adâncește cu 0,8 m față de nivelul de săpare. Forma bordeiului este rectangulară, în caseta lărgită cu 2 x 4 m interceptându-se și degajându-se complet doar trei laturi. Latura de N are lungimea de 2,5 m, pe mijlocul ei este amplasată o groapă de par, care se adâncește cca. 0,1 m față de fundul bordeiului. Spre E, latura nordică este deranjată parțial de o groapă medievală mică, care afectează colțul nord-estic al bordeiului. Celelalte două laturi sunt drepte și au fost surprinse pe următoarele lungimi: latura estică 2,7 m, latura vestică 3 m, restul continuând în profilul sudic al casetei. Pe mijlocul laturii vestice, la -0,6 m față de nivelul de săpare al bordeiului s-a surprins gura unui cuptor pentru pâine, cu deschiderea de 0,4 m la bază și cu înălțimea de 0,25 m, protejată în față de o treaptă din pământ cruțat cu dimensiunile de 0,4 x 0,8 m. Pe treaptă s-a amenajat o zonă necesară degajării cenușii și rezidurilor acumulate în cuptor, ea se caracterizează prin depuneri succesive de cimentări cenușoase cu o grosime de cca. 6 cm. Cuptorul pentru pâine a fost amenajat prin cotlonire, are formă aproximativ rotundă în plan, diametrul maxim de 0,7 m, grosimea pereților, puternic arși și vitrificați de 0,1 m, cu două evidente straturi de lutuire interioară. Cuptorul cu înălțimea maximă, pe exterior de 0,3 m, s-a păstrat integral și a fost degajat ca atare. Cupola este ușor aplatizată și tasată din vechime. Umplutura cuptorului din pământ cenușos - negricios cuprinde mult cărbune, cenușă pe vatră și câteva fragmente ceramice dispuse orizontal, provenite de la oale mari, lucrate cu mâna, din pastă grosolană, puternic arse secundar. Umplutura bordeiului 35 conține pigmenți de humus în colmatări de maroniu, cenușiu deschis (cu aport cenușos) și slab gălbui (cu aport granular nisipos), pietre de mici dimensiuni arse și nearse, pigmenți de cărbune și chirpici, puține oase de animale și fragmente ceramice mici, friabile, lucrate cu mâna. Groapa bordeiului a fost puternic deranjată, în zona centrală și de SE, de o amenajare medievală, alveolată, ovală în

plan, cu dimensiunile de 2,2 x 1,6 m, care se adâncește cu 0,45 - 0,48 m față de nivelul de săpare al bordeiului. Umplutura acestei gropi, folosită sezonier, conține mult cărbune, lentile de cenușă pe centru, fragmente de arsură, oase de animale și pești, material arheologic: monedă turcească, obiecte din fier: ivar, potcoviță, cuțit, scoabă, dălțiță, împungător, ac de păr cu terminație spiralată aplatizată, bucăți de tablă, zgură, material ceramic fragmentar: buze și funduri de oale cu și fără smalt, cu decor pictat, alb, pipe, databil în sec. XVI.

Alte obiecte mărunte găsite în cas. 25, la -0,6 m, în exteriorul bordeiului 35, în stratul medieval sunt: pendentiv din bronz, sferoidal, cu agățătoare; fragment de cuțit de fier cu peduncul; monedă medievală din bronz, deteriorată și perforată.

Sub fundul bordeiului 35, la -1,1 m s-au găsit în stratul dacic următoarele obiecte din bronz: vârf de săgeată trimuchiata fără peduncul, fragment de cerceș de tâmplă din bandă de bronz cu decor perlat dispus central.

Complexe dacice (sec. IV - II a. Chr.). Groapa 1, rituală, a fost surprinsă în cas. 23, S. V, în formă de clopot, rotundă în plan, săpată din nivelul de pământ maroniu-cenușiu, a fost surprinsă la -1,55 m față de nivelul actual de călcare. Ea se adâncește cu -1,1 m de la nivelul de surprindere și intră jumătate în profilul nordic al casei. Dimensiunile ei sunt: diametre: D_{gură} = 1,3 m, D_{gâtuire} = 0,84 m, D_{maxim} = 1,36 m. Umplutura gropii constă din pământ maroniu negricios - cenușos cu pigmentație puternică de chirpici, cărbune, fragmente ceramice în diferite poziții. La -0,5 m de la nivelul de săpare se observă o lentilă neuniformă de cenușă cu cărbune, groasă de 0,1 m. De la -0,64 m, de la nivelul de săpare, până pe fundul gropii există o aglomerare de pietre, majoritatea de mari dimensiuni, nearse, sub care alte pietre de dimensiuni mai mici prezintă urme de arsură. Între pietre, în planuri și poziții diferite, au fost amplasate fragmente ceramice provenind din: oale lucrate cu mâna, arse secundar, cu apucători și brâu alveolar neîngrijit aplicat; străchini, căni, fragmente de castron și strecurătoare, lucrate din pastă cenușie. Printre fragmentele ceramice s-au găsit fragmente de vatră, dispuse cu lătuială în diferite poziții. De remarcat faptul că peste pietre circumferința gropii este marcată de oase de animale, nearse, provenite în majoritate de la maxilare și așezate cu dinții spre interiorul gropii.

Groapa 2, menajeră, a fost surprinsă în cas. 23, S. V. De formă neregulată în secțiune, aproximativ cilindrică, rotundă în plan, a fost surprinsă la -1,6 m față de nivelul actual de călcare, se adâncește cca. -1 m de la nivelul de surprindere, are fundul săpat neîngrijit și intră jumătate în profilul nordic al casei. Umplutura constă din pământ negru cenușiu, cu puțini pigmenți de cărbune și chirpici și are o structură săpunoasă. Ea conține fragmente ceramice de mici dimensiuni, disipate, în diferite poziții, cât și oase de animale grupate pe fundul gropii spre E. La același nivel cu o piatră mare de râu, de formă neregulată, s-au găsit fragmente ceramice de mari dimensiuni, așezate unele peste altele, cu exteriorul în jos. Fragmentele provin din partea superioară a unei oale de mari dimensiuni, arsă secundar, lucrată cu mâna, din pastă cărămiziu roșcată cu nisip și pietricele, cu corpul bitronconic, alungit, cu buza răsfântă spre exterior și gâtul scurt marcat de un brâu alveolar orizontal. Din acesta pornesc la distanțe egale benzi verticale de brâu simplu ce se intersectează pe pântecul vasului cu alt brâu dispus orizontal. Pe fundul gropii mai existau dispartate fragmente ceramice mici provenite din vase lucrate cu mâna: oale, căni, străchini și lucrate la roată: fructiere, strecurătoare, căni.

Groapa 3, menajeră, a fost surprinsă în cas. 19, S. III, la -1,15 m față de nivelul actual de călcare, conică în secțiune, rotundă în plan, ea se adâncește cu -1 m de la nivelul de surprindere și are diametrul gurii de 1,1 m. Umplutura gropii cu pământ negricios cenușiu, conține pigmenți fini de cărbune și arsură, fragmente ceramice mărunte, oase, toate dispartate, dispuse în diferite poziții. Jumătatea nordică a gropii intră în terenul dintre secțiunile III și IV, nesăpat încă. Spre fundul gropii fragmentele ceramice devin mai dense, amplasate în poziție înclinată și constau din: picior de cupă, lucrat cu mâna, ars secundar, fragment de margine de castron mare, lucrat la roată, din pastă neagră lustruită, o jumătate de fusaiolă cilindrică și câteva oase de mari de animale, nearse.

O amenajare rituală dacică a fost cercetată în cas. 25, S. I, la -1,34 m față de nivelul de călcare, în stratul de pământ maroniu cenușiu cu pigmentație de arsură și cărbune, propriu nivelului sec. IV - II a. Chr. Complexul se remarcă prin grija cu care au fost depuse pe două nivele fragmente ceramice provenind din

corpul unui vas mare, lucrat cu mâna, ars secundar, cu apucători cu impresiune digitală pe centru, cât și prin amplasarea peste fragmentele a trei oase lungi de animal, două dispuse în X și al treilea, ars la un capăt, dispus lateral.

Informații suplimentare online

[Raportul 1151 din cronica.cimec.ro](#)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)
